

BILTEN

Počela je nova mektebska godina

PRIČA O DOBROM DJETETU POČINJE U MEKTEBU!

U ovom broju izdvajamo:

- ♦ Susret glavnog imama IZBUŠ-a sa Reisul-ulemom
- ♦ Najava: Jubilej 25 godina Bemufa
- ♦ Crtice iz duhovnosti

Sadržaj

- 3 Uvodnik
- 4 Aktivnosti iz Zajednice
- 17 Duhovnost

49 BILTEN

INFORMATIVNE NOVINE ISLAMSKJE ZAJEDNICE BOŠNJIKA U ŠVEDSKOJ
SEPTEMBAR 2022. / SAFER 1444. H.G.

Ovih dana su okončani izbori u Švedskoj, a u našoj domovini u toku je žestoka predizborna kampanja. Naslušali smo se, zaista, svega i svačega. Razmišljajući o tome na šta bi trebalo posebno ukazati u ovom kontekstu, čini se najvažnijim upozoriti na ogroman broj različitih manipulacija. A manipulira se svim, od osjećanja pripadnosti bilo čemu, do najtananijih vjerskih osjećanja. Valja biti mudar i moliti Gospodara svjetova da nam uveća mudrost.

Želimo, također, podsjetiti i zahvaliti se svim aktivistima u našim džematima, koji su dali veliki doprinos da se što veći broj naših ljudi registrira za izbore. Ostaje da uradimo i drugi važniji dio, a to je da obavimo svoju dužnost i glasamo. Neka nam ne bude puno 39 kruna poštarine, koliko košta slanje koverta sa glasačkim listićima. One, pak, koji su se prilikom registracije opredijelili za glasanje u DKP -ima, molimo da otputuju u našu ambasadu u Stockholmu, jer je, nažalost, glasanje osigurano samo u prostorijama ambasade.

Pozivamo i one koji se nikako nisu registrirali da otputuju u domovinu i glasaju na licu mjesta. Ponavljamo, svaki glas je važan!

A za kraj ostavljamo najvažniju poruku, a ona se nalazi u dva ajeta sure Jusuf. U 33. ajetu Jusuf, a.s., se, u trenutcima kad biva pozivan na grijeh, obraća Allahu, dž.š., riječima:

”Gospodaru moj, meni je draža tamnica nego ono na što me pozivaju, i ako ne odvратиš od mene njihovu spletku, priklonit ću im se i svrstati među neznalice.”

Još je snažnija dova koju Jusuf, a.s., sada već kao neko ko ima vlast, upućuje Allahu, dž.š., u 101. ajetu ove sure:

”Gospodaru moj, dao si mi udjela u vlasti i poučio me da pojedine snove protumačim! Stvoritelju nebesa i Zemlje, Ti si moj zaštitnik i na ovom i na onom svijetu. Daj da umrem predan pravoujveri i pridruži me onima koji su dobri!”

Amin, ja Rabbe-l-alemin!

IDRIZ-EF. KARAMAN
GLAVNI IMAM

AKTIVNOSTI IZ ZAJEDNICE I DŽEMATA

REISUL-ULEMU POSJETIO GLAVNI IMAM IZ ŠVEDSKE

Reisul-ulemu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini Husein-ef. Kavazovića u njegovom uredu, dana 14. septembra 2022. godine, posjetio je glavni imam Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj Idriz-ef. Karaman.

Razgovarali su o stanju Zajednice u Švedskoj, o izazovima i perspektivama, te o odnosima s matičnim institucijama i ustanovama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.

(Preporod.info)

U JÖNKÖPINGU ODRŽANO SAVJETOVANJE ZA PREDSTAVNIKE DŽEMATA IZBUŠ-A

U subotu, 17. septembra 2022. godine, u Jönköpingu je održano savjetovanje za predstavnike džemata IZBUŠ-a. Uz prisustvo predstavnika 18 džemata i predstavnika Izborne i Statutarne komisije, obrađene su sljedeće teme:

1. Aktuelno u IZBUŠ-u.
 - aktuelnosti u IZBUŠ-u,
 - Bemuf info, i da se prezentira
 - novog zakon o vjerskim zajednicama,
2. Prezentacija nacrtu pravilnika o vršenju i plaćanju vjerskih usluga.
3. Kako vidimo Zajednicu u budućnosti i identifikovanje izazova – rad po grupama.

Uvodničari ovih tema bili su: predsjednik IZBUŠ-a Mehmed Hasanbegović, koordinator IZBUŠ-a za rad sa Bemufom Mubin-ef. Neimarlija i član Statutarne komisije hafiz Adis Baručić. Diskusija koja je uslijedila nakon uvodnih izlaganja i rad po grupama, polučili su brojne prijedloge i sugestije za budući rad u Zajednici. (J.D)

U TROLLHÄTTANU ODRŽANA SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA IZBUŠ-A

U subotu i nedjelju, 27/28. augusta 2022. godine, u prostorijama IZBUŠ-a u Trollhättanu održana je sjednica Izvršnog odbora Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

Prvog dana zasjedanja razmatrani su izvještaji o dosadašnjim aktivnostima i pristigla pošta, a drugog dana analizirana dosadašnja realizacija Plana i budžeta za ovu godinu, te određena konkretna zaduženja za ostatak godine.

Ovom dijelu sjednice prisustvovao je i predsjednik Udruženja ilmijje IZBUŠ-a Suad-ef. Kazaferović, jer se diskutiralo o nekim zajedničkim aktivnostima u narednom periodu.

Boravak u gradu Trollhättan članovi IO IZBUŠ-a iskoristili su da posjete nove prostorije Džemata Trollhättan, gdje ih je srdačno dočekaao i predstavio projekt kupovine ovih prostorija predsjednik Džemata g. Amer Velić.

I.K.

DŽEMAT MALMO: IFTAR U POVODU DANA AŠURE

U z želju da se napomene za post u danima mjeseca Muharrema i da se počne s druženjima u džematu poslije godišnjih odmora, efendija ovog džemata je došao na ideju da pozove svoje džematlije na zajednički iftar, uz prigodno predavanje i lijep muhabet sve do Jacije namaza. Cilj svakog okupljanja je uvezivanje ljudskih srca, opominjanje na čuvanje zajednice, džemata i časti svoga brata muslimana. A ovom prilikom smo se i prisjetili Nuha, a.s., Musa, a.s., i kako je došlo do dana posta tokom Ašure, kao i nagrada Gospodara za ovo hajr djelo.

Spoznali smo vezu borbe u tadašnje vrijeme i sad, kao i to šta znači Ašura, kakvo je to jelo, ali i imali priliku da to jelo degustiramo. Molimo Milostivog da se smiluje, ukabuli post, i nagradi sve one koji se trude da pečat njihovog života bude činiti, govoriti i misliri dobro sebi i drugome.

// Merjema Jašarević, muallima

DŽEMAT LANDSKRONA: AKTIVNOSTI U DŽEMATU

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U
ŠVEDSKOJ

DŽEMAT LANDSKRONA
ORGANIZUJE PROMOCIJU KNJIGE

BREZA-94

BUŽIMSKA BOSANSKA BITKA

GOST I PROMOTOR:

SEAD JUSIĆ

Komandant 505. viteške bužimske brigade

PETAK (prije džuma namaza)

23. SEPTEMBRA 2022.

12:15

Engelbrektsgatan 5.

U petak, 23. septembra, prije džuma namaza održana je promocija knjige u organizaciji našeg džemata, " Breza 94". Ova bitka je bila sudbonosna za ljude na području Krajine tj. zapadne Bosne, te je ovom bitkom, oslobođen značajan bosanski prostor u ovom kraju od srpskog okupatora. Uz komadanta 505. viteške bužimske brigade, Seada Jusića, naš gost na promociji je bio i ambasador Bosne i Hercegovine u Kraljevini Danskoj gosp. Emir Poljo.

Autor i komandant Sead Jusić, nasljedio je rahmetli generala Izeta Nanića, nakon njegove pogibije i tu ostaje na poziciji do kraja rata.

U mjesecu ramazanu džemat Landskrona je dobio od gradskih vlasti dozvolu za izgradnju spomenika žrtvama genocida u Srebrenici.

Lokacija za spomenik je u samom centru grada. Hvala Allahu izrada spomenika je krenula svojim tokom, mi se iskreno nadamo da ćemo do kraja tekuće godine imati i otvorenje spomenika.

UDRUŽENJE ILMIJE

Tokom ovog mjeseca, predsjednik upravnog odbora udruženja ilmiije IZBUŠ-a, Suad-ef. Kazaferović, prisustvovao na sjednici izvršnog odbora islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj, koja je održana u Trollhättanu, gdje je iznio aktivnosti u radu ilmiije IZBUŠ-a. Iznio je zadovoljstvo angažmanom naših imama iz upravnog odbora ilmiije u izvršnom odboru IZBUŠ-a, Mubina-ef. Neimarlije i Hamze-ef. Terzića.

Nakon ovog sastanka, predsjednik upravnog odbora ilmiije je zajedno sa glavnim imamom IZBUŠ-a, Idriz-ef. Karamanom, te predsjednicom aktiva žena IZBUŠ-a, Merjemom Jašarević, posjetio džemat Gislaved, gdje je održan kraći sastanak za džematskim odborom, predsjednikom statutarne komisije IZBUŠ-a, hafizom Adis-ef. Baručićem i novim imamom u ovom džematu hafizom Damir-ef. Osmanovićem.

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ
UDRUŽENJE ILMIJE

// Suad-ef. Kazaferović

BEMUF AKTIVNOSTI I INFORMACIJE

Dana 26. marta 2022. godine održana je skupština Bemufa na kojoj je izabran novi sastav Glavnog odbora Bemufa. U Glavni odbor izabrani su: Dženneta Šabanović predsjednica Bemufa, Kerim Kapetanović podpredsjednik Bemufa, kao i članovi Glavnog odbora: Zerina Tica, Denis Rizvanović, Esma Cetina, Fatima Ličina i Adnan Balić. Glavni odbor održava redovno

svoje sjednice. Do sad su održane 4 sjednice, od kojih dvije online sjednice i dvije fizičke sjednice u kombinaciji sa seminarima u Göteborgu i Jönköpingu. Pored redovnih sjednica Glavni odbor Bemufa održava i online radne sastanke sedmično.

U toku mjeseca Ramazana održavane su omladinske online mukabele svaki dan. Naši vrijedni učaci Bemufovci su nagrađeni sa prigodnim zahvalnicama, a najredovniji učaci mukabele i novčanom hedijom. U 14 gradova lokalne organizacije Bemufa su organizirale iftare koji su bili jako posjećeni i tu su sklopljena mnoga nova prijateljstva. Pojedine lokalne organizacije Bemufa su imale i predavače iz naše domovine Bosne i Hercegovine.

Naš saradnik studijski savez NBV je novčano pomogao u organiziranju omladinskih iftara. Molimo Uzvišenog Allaha da sve koji su doprinijeli realizaciji naših ramazanskih aktivnosti da ih On sviju obilato nagradi za uloženi trud.

Također je organizirana i sergija za urgentnu pomoć našoj braći i sestrama u Palestini. Odziv na ovu humanitarnu akciju je bio odličan i tom prilikom smo skupili 55.280 kr.

Ovogodišnji Ljetni susret Bemufa 2022 koji je održan na lokaciji Helsingegården 9.-11. septembra u Järvsö bio je izuzetno bogat sadržajima različitih aktivnosti za naše članove. Uz našeg imama koordinatora Mubina ef. Neimarliju bili su i gosti predavači iz Bosne i Hercegovine hafiz Nedim Botić sa svojom suprugom muallimom Aminom Botić. Naših 60 omladinaca su u veoma lijepoj atmosferi učestvovali u raznim radionicama, petoboju i veslanju na rijeci Ljusnan.

Ovom prilikom napominjemo da će se u Jönköpingu 29. oktobra održati zajednička manifestacija Jubilej 25 godina Bemufa i Završna svečanost obilježavanja rebiul-evvela Islamske Zajednice Bošnjaka u Švedskoj. Očekujemo lijepu manifestaciju sa atraktivnim gostima iz Bosne i Hercegovine i pozivamo vas da nam se pridružite, a više informacija o tom događaju i načinima prijave za dolazak će biti objavljeno ubrzo ako Bog da.

Pratite nas na našim socijalnim mrežama.

SELAM OD OMLADINE IZ BEMUFA SVIM ČITAOCIMA BILTENA!

SPECIJALNI GOST:

Nedžad ef.
Grabus
muftija sarajevski

Jubilej 25 godina Bemuf

& završna manifestacija Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj povodom mjeseca rebiu-l-evvela

hfz. Aziz Alili
Armin Muzaferija

Zejd Svraka
Šejma Mehić

PRIJAVE PUTEM QR-KODA
NAJKASNIJE DO 16. OKTOBRA

29.10.2022. | 14:00h

Kulturhuset Spira, Kulturgatan 3, Jönköping

Pozivamo članove Bemufa, Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj i ostale zainteresirane na manifestaciju "Jubilej 25 godina Bemufa & Završna manifestacija Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj povodom mjeseca rebiu-l-evvela" koja će se održati u SUBOTU, 29. OKTOBRA 2022. GODINE U JÖNKÖPINGU.

Prijava je obavezna na dostavljenom linku najkasnije do 16. oktobra 2022.

Prijavite se putem sljedećeg linka:

<https://jubilej25godinaizbus.confetti.events/>

**Za eventualna pitanja obratite se na:
kontakt@bemuf.org, 073 667 02 97**

ČLANARINA PREKO POREZA

0.7% od bruto oporezovanih prihoda

18

Članarina
islamskoj zajednici
je individualna!
Svi koji su napunili
18 godina potpisuju
Pristupnicu
za sebe

Maloljetna
djeca postaju
članovi nakon što
jedan od njihovih
roditelja potpiše
Pristupnicu.

Članom Islamske
zajednice se postaje
danom potpisivanja
Pristupnice, a prava
se ostvaruju danom
kada se počne
plaćati članarina.

Članovi koji
nemaju prihoda za
oporezivanje plaćaju
paušalnu članarinu
u iznosu od
365 KR godišnje

Prava člana Islamske zajednice
se stiču od 01.01. naredne godine
ukoliko se pristupnica potpiše
do 31.10. prethodne godine.

UČLANITE SE DO 31. OKTOBRA

BUDITE DIO NAŠE VELIKE PORODICE

Broj članova po džematima

	13.07.2022	31.08.2022
Malmö	2102	2119
Stockholm	1717	1712
Göteborg	1320	1329
Orebro	1078	1080
Norrköping	1048	1049
Borås	985	982
Skövde	828	832
Landskrona	736	740
Gislaved	719	724
Västerås	716	715
Helsingborg	669	671
Värnamo	635	635
Linköping	595	597
Jönköping	556	557
Växjö	485	488
Trelleborg	437	437
Halmstad	429	427
Trollhättan	410	422
Motala	241	240
Kalmar	215	214
Varberg	206	206
Vetlanda	184	188
Surte	167	167
Trosa	137	140
Karlstad	110	110
Oskarshamn	20	20
Karlskoga	4	4
Ukupno	16749	16805

BOSNIJAKSKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

DUHOVNOST

MERAK I ĆEJF

U suri Sād postoji moćna slika koja nikad u muslimanskoj intelektualnoj tradiciji nije dobila pažnju kakvu njena slojevitost zavređuje. Sulejman, poslanik i kralj, jedne večeri posmatra konje, o čijoj ljepoti i izvrsnosti Kur'an kaže: "...na tri su noge stajali, a četvrtom jedva tlo doticali . Dok se divi, pobožni kralj iznenada zaključuje kako se naivno prepustio ovozemnim ispraznostima, jer je svako uživanje, pa čak i estetsko, čista taština. Bolje je da ovo vrijeme iskoristi misleći na svog Stvoritelja. Prekorio se i otjerao konje. A onda je iznenada, kao da mu se spustila sama objava na srce, naredio da

mu ih vrate. Stao je pored njih i "počeo ih gladiti po vratovima .

Tema ove kur'anske parenteze jeste permissivnost, i to u jednom, takoreći, ontološkom sklopu. Je li ovaj prolazni svijet intristično opskuran? Da li vjernik i vjernica smiju uživati na njemu? Ili život trebaju provesti u pobožnom čekanju susreta sa Stvoriteljem? Ukratko, da li reći "da životu ili "ne ? Vrativši konje, Sulejman je rekao "da".

Merak i ěejf su dva koncepta u kulturi Bošnjaka kroz koje je, u najkonkretnijem, najsvakodnevnijem smislu, izrečeno "da životu - životu kao radosti i vedrini.

Iako to “da” ima utemeljenje u svetom tekstu, u stvarnom se životu njegova dužina i širina kretala od doslovnog uživanja u pobožnosti do epikurejske etike umjerenog zadovoljstva. Neki je hadžija imao običaj učiti zikr isključivo na tespah koji je donio s hadža. Jedne ga je prilike zaboravio ponijeti u džamiju. Vidjevši ga kako pretura po džepovima, džematlije su mu počele dobacivati druge tespihe. Hadžija ih je gurnuo u stranu: “Nije mi na to merak. To je jedan pol. Na drugom stoji fenomen relativno kontroliranog uživanja u onome što je zabranjeno, naprimjer, vinu; uživanja koje je u različitim povijesnim kontekstima uspijevalo, lukavo i naivno u isto vrijeme, zaobilaziti islamsku prohibiciju. Evo jednog mogućeg primjera: o odnosu Omera Hajjama i vina Amin Malouf kaže kako je između njih vladalo poštovanje: nikad nisu jedan drugog bacili o pod.

Merak i ċeif ne znače, ni u kom slučaju, prepuštanje trivijalnom, dekadentnom hedonizmu, posebno ne u kolokvijalnom razumijevanju onoga hedone. Nisu dio individualističke kulture samopovlađivanja koja vodi gubitku predstave o stvarima koje ljude nadilaze. Nisu surogat za transcendentno. Nemaju ništa sa

savremenim “yolo” svjetonazorom koji naglašava važnost iskustva u životu lišenom eshatološke perspektive. Za meraklije, ljude koji umiju oćeifiti, razonoda nije iznad dužnosti, niti je sloboda iznad solidarnosti. Ni ċeif ni merak ne znače prepuštanje hiperpotrošačkom mentalitetu koji robom kompenzira nedostatak vizije, vodeći ljude da na kraju sami sebe potroše. Nije riječ ni o bezglavoj usmjerenosti na голу sadašnjost u kojoj je sreća svedena na neko plitko carpe diem, na neku neobuzdanu jouissance koja nalaže čovjeku da uhvati trenutak, da iskoristi priliku, da ispije još jednu čašu, ne bi li se nadmudrila smrt.

Merak i ċeif označavaju egzistencijalno zadovoljstvo u nečemu; kontrolirani, rafinirani, suptilni užitak. Merak i ċeif su uživanje s ljudskim licem; podrazumijevaju granice, ali i vještinu, i suptilne emocije i inspiraciju. Kada se uživanje razobruči i zadobije zvjerski lik, izlazi iz njihovog semantičkog polja. U njima, štaviše, ima nečega od asketske egzistencijalne redukcije: skloniti sve što je višak, što nas guši i opterećava, i pronaći zadovoljstvo u nečemu malom. I merak i ċeif spadaju u etiku malih radosti, a ne velike sreće.

Antun Hangi, Život i običaji muslimana: "Merak je nešto posebno, što osim naših muslimana, valjda nijedan narod na svijetu ne poznaje. Merak je kad se uzneseš u neko bezbrižno carstvo, ne znajući za čas ni da dišeš, ni da kahvu piješ ili grizeš cigar davana. To "bzbrižno carstvo jeste carstvo slobode u kojem je sadržana skrivena gramatika svakodnevice: hrana, odmor, estetika, događaji, tretmani, pa sve do religijskih ceremonijala. Riječ je o formulama malih rituala, a ne objesti gozbe. Nastali su iz nužde da se ono uobičajeno, redovno, rutinsko i reproduktivno učini ne samo podnošljivim i smislenim, nego i ugodnim. Ali nije riječ tek o odmoru u teškom ciklusu rada, već prije specifičnom životnom stilu, jednom opredjeljenju da se živi opušteno, spontano, sa dubokom sviješću o vlastitoj smrtnosti. Svijet je velika trka; treba sjesti i odmoriti, treba zaigrati i za pojas zađenući.

Danas nihilistička kultura konzumerizma i narcizma osvaja sve domene ljudske svakodnevice. Ljudska duša ima sve manje prostora za duboke i intenzivne radosti. Kakva će biti društvena izdržljivost ćeifa i meraka ostaje da vidimo. Svako ima neki svoj ćeif, svako u nečemu pronađe merak. Ćeif je sloboda, jer svako bira u čemu će uživati. Ljudi razumiju tuđi merak, javnost ga ne problematizira. Pa opet, i merak i ćeif počivaju na

prepoznatljivom sistemu znakova koji podrazumijevaju širu kulturnu intimnost: slušanje iste muzike, uživanje iste hrane, istog pića, slične svjetonazore, šale, rituale, ali i javni moral. Otuda su neprevodivi, kao i svi koncepti iz područja kulturne intimnosti, i u njima su sublimirana brojna društveno-kulturna raskršća i sretanja: od kur'anske apoteoze umjerenosti preko osmanlijske poetike odmaranja do austrougarske kafanske gospoštine. Ovaj svijet jeste prolazan i isprazan, ali zna biti i lijep i ugodan. Sjetimo se Sulejmana, a. s., kako u rane akšamske sate gladi konje po baršunastim vratovima.

www.bosnianexperience.com

POD NEBOM VEDRE VJERE

Islam i Evropa u iskustvu Bosne

POD NEBOM VEDRE VJERE

Islam i Evropa u iskustvu Bosne

Naučno-istraživački, edukativni i izložbeni projekat Pod nebom vedre vjere - Islam i Evropa u iskustvu Bosne u okviru dvojezične web platforme i multimedijalne izložbe koja će premijerno biti predstavljena u Sarajevu u septembru 2023. godine, a potom i u drugim regionalnim i evropskim centrima, tematizira i interpretira otvorenost, dinamičnost, vedrinu, jedinstveno duhovno, kulturno, civilizacijsko, političko-pravno nasljeđe, kulturnu baštinu, umjetničke, arhitektonske, graditeljske, naučne, književne, muzičke i druge duhovne izraze i svjetske doprinose bosanskih svjetova islama.

POD NEBOM VEDRE VJERE - Islam i Evropa u iskustvu Bosne
WWW.BOSNIANEXPERIENCE.COM

ISLAMSKA CIVILIZACIJA I NJENI UTICAJI NA ZAPAD

Islam i njegovi sljedbenici su izgradili civilizaciju koja je više od hiljadu godina imala dominantnu ulogu na svjetskoj pozornici. Jedna od najvažnijih specifičnosti islamske civilizacije je u činjenici da je riječ o civilizaciji uravnoteženosti i srednjega puta koja je spojila nauku i vjeru, uspostavila ravnotežu između duha i materije i nije razdvojila ovaj od budućeg svijeta.

To je bitna odlika islamske nad drugim civilizacijama koje primarnu pažnju poklanjaju materijalnoj strani života, tjelesnim potrebama i ljudskim porivima, pridajući, putem iznalaženje mogućnosti što bržeg zadovoljenja potreba za užitkom, veću pažnju ovosvjetskom životu, ne nalazeći odgovarajuće mjesto za Uzvišenog Stvoritelja i budući svijet u svojoj filozofiji i svome misaonom i obrazovnom organizovanju. Islamska civilizacija zbližila je čovjeka s Uzvišenim Stvoriteljem, povezala Zemlju s nebesima, ovaj svijet potčinila budućem, spojila duh i materiju, uspostavila ravnotežu između razuma i srca, napravila spoj između nauke i vjerovanja – podigavši značaj moralnog uzdizanja na razinu značaja materijalnog uspona. Zahvaljujući tome, islamska civilizacija dala je veliki doprinos razvoju svjetske civilizacije. Autor je u ovom radu, koji je kao referat (na arapskom jeziku) podnio na Međunarodnom simpoziju u Granadi, ustvari,

pokušao rasvijetliti najvažnija obilježja arapsko-islamske civilizacije u Španiji i njihov značaj na znanstven i tehnološki preporod Zapada.

Područja arapsko-islamske civilizacija u Španiji Arapsko-islamska civilizacija u Španiji obuhvata mnogobrojna područja koja su ostavila tragove na Iberijskom poluotoku i u Evropi. Kulturna klima kojom je odisao Andalus, rezultirala je zaživljavanjem raznih aspekata nauke i kulturne misli. Osnivane su škole, otvarane brojne biblioteke i pribavljane knjige, tako da je većina ljudi opismenjena. Cvjetala je književnost i umjetnost. Podizane su građevine, zajedno s općim i posebnim tekovinama izvorne islamske umjetnosti. Kao rezultat tog pokreta Kordova je postala prijestolnica civilizacije, ne samo u Španiji, već i na Zapadu uopće. U njoj su osnovane škole: medicinska i tehnička, te općeobrazovne i druge stručne škole, a izgrađene su i bolnice, hemijske fabrike i opservatoriji.

Kordovski univerzitet je bio veličajan svjetionik misli, kulture, sveobuhvatni držač bajraka arapsko-islamske civilizacije.

Otuda je Kordova mogla biti zavičaj nauka, u kojem je obitavao veliki broj učenjaka i eksperata medicinske, farmaceutske, hemijske, astronomske, matematičke nauke, botanike i drugih prirodnih nauka.

Zastupljene su bile i neke društvene nauke, poput filozofije, logike, prevodilaštva i druge. Zato su je pohodili putnici i namjernici iz različitih evropskih zemalja koji su tragali za naukom i znanjem.

Ovaj naučni i civilizacijski pokret nije se svodio samo na Kordovu, već obuhvatao i druge špansko-islamske gradove, kao što su Granada, Toledo i drugi, koji su bili pod arapsko-islamskom upravom.

Historijski izvori navode da su se mladići iz Evrope, naročito iz Italije i Francuske, natjecali da dođu na studij na neki od islamskih univerziteta u Andaluziji. Jedan od onih koji su studirali na Kordovskom univerzitetu bio je i Gerbert, koji je kasnije postao papa, poznat pod imenom Silvester Drugi. On je u Italiju donio matematičku znanost i arapske brojke. Isti izvori ističu da je Evropa, posredstvom grada Toleda u kojem se odvijala živa aktivnost prevođenja s arapskoga na latinski jezik, upoznala Aristotelove spise. Tu su prevedeni i brojni Platonovi i Galenovi spisi, zatim filozofijski spisi Ibn Sinaa, Al-Farabija, Ibn Tufajla, Ibn Badže i Ibn Rušda, te medicinski spisi Ibn Sinaa i Al-Razija. Veoma brzo, ti spisi su preneseni Evropom i postali nezaobilazna literatura na velikim evropskim univerzitetima. Ibn Sinino djelo Al-Qanun fi al-tibb smatrano je temeljnim priručnikom u medicinskim studijama u Evropi približno šest stoljeća. Stoga je nazivan Medicinskim jevanđeljem.

Široka aktivnost prevođenja s arapskog na latinski jezik nastavljena je i za vrijeme rekonkviste, pa i nakon pada Toleda, koji je od 519/1125. bio važan centar prevođenja, iz kojeg je nauka krenula u Evropu. Među najistaknutijim prevodiocima bio je Grerardus Cremonensi, zvani Toletanum, koji je u Toledo došao iz Italije 545/1150. godine. Njemu se pripisuje prijevod više od 100 knjiga, od kojih 21 iz oblasti medicine, a među njima i Al-Razijevo djelo Al-Mansuri i Ibn Sinino djelo Al-Qanun. Međutim, sasvim moguće je i da je neka od tih djela preveo i neki Kremonensijev đak, pod učiteljevim nadzorom, kao i da je neke prijevode Kremonensi uradio skupa sa svojim kolegama, a prije svih s orijentalistom Galipusom. U 12. stoljeću u prevođenju učestvuju Španci, te predstavnici drugih naroda. Kasnije je Alfonso Deseti (650/1252-683/1284.), kastiljanski kralj, osnovao nekoliko obrazovnih institucija i podsticao prevođenje s arapskoga na latinski jezik, a ponekad i na kastiljanski.

Činjenica je da su naučni spisi koje su sastavljali muslimani, kako na Istoku tako i na Zapadu, nakon što su prevedeni na latinski i druge evropske jezike, sve do 17. stoljeća n.e., smatrani najvažnijim priručnicima na evropskim univerzitetima. Mnogi zapadnoevropski historičari priznaju da su ti spisi odigrali veličanstvenu ulogu u evropskoj renesansi, ističući da bi bez njih naučna i kulturna povorka na Zapadu bila odložena za još nekoliko stoljeća.

ZAŠTO ŠALJEMO
DJECU U MEKTEB

Danas su priče o dobroj djeci koja su istovremeno odgojena i obrazovana prava rijetkost. Ako se takav trend nastavi, ostat će samo bajke u kojima će nekad biti spomenuta djeca koja odišu ljepotom, čistotom, pameću, obrazovanjem, lijepim odgojem... i koja su poslušna svojim roditeljima i drugim ljudima. Nažalost, mnogo je onih koji pokušavaju da djecu i mlade odvrate od Istine o našem postojanju, o tome ko nas je stvorio, ko nam je život dao i ko spušta svoju milost i blagodati na nas. Odgoj djece počinje rano u djetinjstvu, a jedan od najbitnijih vidova odgoja je, upravo, upoznavanje naše djece s Istinom. Odgoj i obrazovanje imaju početak, ali nemaju kraj. Da bismo ubirali plodove svoga rada, potrudimo se da ono što nauče o svojoj vjeri naša djeca i omladina pretaču u praksu. Poslanik s.a.v.s., je rekao : „ Kada čovjek umre prestaju mu se pisati dobra djela, osim u tri slučaja: ako iza sebe ostavi trajnu sadaku, znanje kojim se ljudi koriste i hairli dijete koje moli (Allaha) za oprost!“ / Muslim/

Sve više je problema s kojima se suočavamo. Neki od tih problema su i akutna prijetnja duhovnom uništenju čovjeka. Svijet danas pritišće kriza koju je sve teže kontrolisati. Teški poroci, kao što su droga, alkohol, nemoral, kocka, kladionice itd., pogađaju našu djecu i omladinu, a mi ćemo za to biti pitani. Govori se o mnogim krizama, ali se jedna od njih počesto zaboravlja i zapostavlja: velika kriza koja nagrizi i razara našu djecu, omladinu i kompletne porodice – kriza vjerovanja i kriza morala. Šta uraditi kako bismo savladali tu krizu u koju sve više zapadaju naša djeca i omladina? Uspjet ćemo ako se budemo pridržavali uputa vjere, ako budemo učili Kur'an i slijedili Poslanika, s.a.v.s., a to možemo putem mektepske nastave. Naši prioriteti treba da

budu: mekteb, odgoj, obrazovanje naše djece i omladine i velika borba za spasenje na oba svijeta. Pokušajmo naći najbolji put za sretniju budućnost. Temeljni izvori naše vjere Kur'an i sunnet Poslanika s.a.v.s., ističu da je islamski odgoj prioriteta obaveza, zato je veoma važno kako će naša djeca biti odgojena.

Mektepska nastava temeljni je oblik odgoja i obrazovanja naše djece. To je veoma važna tema o kojoj svakodnevno moramo razgovarati kako bismo, u moru problema, pokušali da, uz Allahovu pomoć, svoju djecu izvedemo na Pravi put i odgajamo ih na pravi način. Pravilan odgoj jedan je od najvažnijih zadataka ummeta, pogotovo nas Bošnjaka. Mekteb je mjesto gdje se odgoj dodatno oblikuje i uljepšava ulaskom u svijet islamskih vrijednosti kao što su namaz, post, zekat i hadždž. Ukoliko uspješno izvršimo taj zadatak, možemo se nadati da ćemo biti s onima koji će imati koristi na oba svijeta. Danas je vrlo bitno odgojiti i obrazovati djecu i mlade kako bi hodili Pravim putem i život iskoristili na najbolji način.

Mekteb je adresa na koju se treba obratiti za pomoć u odgoju djece, jer upravo ta djeca imaju priliku da dosegnu vrijednosti koje će ih usmjeravati u životu. To je ogledalo naše svijesti i odnosa prema vjeri, posebno važno mjesto u procesu odgoja i obrazovanja. U mektebu se nekada sticala opća pismenost, što je imalo veoma važnu ulogu za muslimane. Poslanik, s.a.v.s., je, svojevremeno, odlučio da oslobodi pismene zarobljenike ukoliko opismene, nauče deset muslimana, da čitaju i pišu. Gubljenjem te opće uloge, mekteb nije izgubio svoju ulogu u našim životima, ostao je važno mjesto gdje se naša djeca edukuju o vjerskim vrijednostima. U mektebu djeca uče o islamskim temeljnim dužnostima i obavezama, ali se i odgajaju u duhu islamskih propisa i normi.

Tokom mektepske nastave rođena su i rađaju se mnoga prijateljstva. Mekteb je, ponekad, i glavna karika, od koje se gradi životni lanac koji, na kraju, biva krunisan brakom. Živimo u vremenu zauzetosti, žurbe, egoizma, kada je sve manje prilike i potrebe za druženjem i prijateljstvom. Ljudi se susreću, ali malo razgovaraju, ne druže se, ne obilaze jedni druge. Zato je prijateljstvo koje se rodi u mektebu trajno, jer je nastalo druženjem i učenjem o svojoj vjeri. Allah, dž.š., kaže : „ A vjernici i vjernice su prijatelji jedni drugima...” /At-Tewba/ Islam zagovara povezivanje ljudi na temelju vjere u Allaha, dž.š., njihovog Gospodara. Prijateljstvo koje tako nastane ne raskida se lahko, jer nije izgrađeno na dunjalučkom interesu.

Mekteb je i mjesto borbe protiv maloljetničke delinkvencije. Imam Gazali je poučavao svoje

savremenike da odgoj djece počinje dvadeset godina prije rođenja. Svoje učenje on je, sigurno, temeljio na sadržaju sure Lukman. Lukman, a.s., bio je primjer pravog, istinskog, uspješnog odgajatelja. Kada je odgojio sebe kao pravi primjer, tada i svoje dijete uči o vjeri.

U mektebu je dijete naučilo kako treba živjeti, poštovati ulemu, roditelje, komšije, prijatelje, starije... Mi možemo donositi zakone kakve hoćemo, ali nećemo imati uspjeha ako porodica ne bude radila svoj posao i ako ne budemo sami pokazivali kako koračati ispravnim putem. Mudri Lukman je svoje dijete učio vjeri: „O sinko moj, dobro i zlo, teško koliko zrno gorušice, bilo u stijeni ili na nebesima ili u zemlji, Allah će na vidjelo iznijeti...” / Luqman, 16/ Novi zakoni neće zaštititi našu djecu i mlade od poroka i maloljetničke delinkvencije, nego će ih zaštititi vjera i ono što su naučili tokom mektepske nastave.

Mektepska nastava odgaja nove mlade džematlije, uči ih lijepom ponašanju i ophođenju s drugima. Od toga zavisi naša budućnost. Djeca i mladi koji su pohađali mektepsku nastavu nose na svojim plećima našu vjeru u vremenu u kojem živimo, kao i onom koje slijedi. S djetetom koje je pohađalo mekteb, a u koje nije usađeno lijepo ponašanje i koje nije moralno, teško možemo uspjeti da pobijedimo sve poroke koji su nam nadohvat ruke, a koji polahko odvođe čovjeka u propast. Zato je bitno u mektebu odgajati dijete koje će sutra tebi, kao imamu, porodici, džematu, Islamskoj zajednici... biti od velike koristi i koje će biti aktivni član Zajednice.

Ako naša djeca budu učila i redovno dolazila u mekteb, uticat će to i na manji broj roditelja u staračkim domovima, jer će djeca koja su odgajana u mektebu znati koje su njihove obaveze prema onima koji su se brinuli o njima dok su bili mali.

Veoma je bitan trougao: muallim, dijete, roditelj, jer je na tom principu postavljen temelj uspješnog odgoja i obrazovanja djeteta. Muallim mora, na najljepši način, znanje o vjeri prenijeti i predložiti djetetu. On mora biti strpljiv, mora podsticati dijete da uči, ali i da se stavi u

poziciju roditelja koji želi da dijete postigne najbolje rezultate. Muallim, u svakom pogledu, treba da bude uzor djetetu. Roditelji imaju obavezu i prema muallimu i prema djetetu.

Oni su dužni da prate dijete, da ga usmjeravaju, paze s kim se druži i da imaju redovan kontakt s muallimom. Pored učenja, djecu treba navikavati da rade, kako bi, tokom života, bila sposobna da se snađu u svakoj situaciji.

Dijete mora pažljivo da sluša muallima, da redovno uči i lijepo se ophodi i ponaša, da se priprema za mektepsku nastavu. Muallim će, putem dodatnih aktivnosti, kao što su: izleti, ekskurzije, takmičenja i druženja, podsticati djecu da budu odgovorni polaznici mektepske nastave, samim tim i odgovorni prema svojoj vjeri. Ako muallim zakaže i u potpunosti ne izvrši svoju obavezu, to će se odraziti i na dijete, a to će se desiti i ako dijete ne ponavlja i ne uči zadano gradivo. Ako roditelji ne budu pratili svoje dijete, sve ono što je ono naučilo pred muallimom može, vrlo lahko, da i zaboravi. Da bi mektepska nastava dala rezultat, moraju biti uključeni muallim, dijete i roditelji.

Ako nema vjere, islamskog odgoja i moralnih vrijednosti, nema odgojenog djeteta. Bez odgojenog djeteta nema zdrave porodice, bez zdrave porodice nema moralnog i duhovno razvijenog čovjeka koji će biti nosilac svoje vjere i predstavljati vjernike u pravom smislu, na način kako treba da živi iskreni vjernik. To je hak koji će djeca tražiti od roditelja: Jesu li bili odgovorni i jesu li ih poučili vjeri!?

Oni koji budu odgajani u duhu islama i koji budu sticali znanje o islamu bit će sigurni da koračaju u sretniju budućnost. Allah, dž.š., kaže : „ Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Samo oni koji pameti imaju pouku primaju!“ /Az- Zumer, 9. ajet/ Bitno je da naša djeca i mladi budu oni koji će biti obasuti srećom, znanjem, ljepotom učenja, nadahnuti duhovnom snagom koja će im ukazati kako da idu obasjanim stazama, da ne da zapadnu u tminu i tamu gdje mogu sve izgubiti. Mladost je najbolje razdoblje ljudskog života i o njoj treba da brinu roditelji, društvo i Islamska zajednica. Zato, djeco i omladino, ne dozvolimo da svoju mladost izgubimo u jednom trenu, a izgubiti ćemo je ukoliko ne budemo praktikovali svoju vjeru i ukoliko ne bude bilo mekteba. Nemojmo biti robovi strasti, budimo sretni što smo vjernici i što smo pohađali mektepsku nastavu.

Djeca i mladi, ukoliko budu slušali i izvršavali ono što je ovdje spomenuto, bit će poštovani i

okićeni korisnim znanjem. Zato treba da na najbolji mogući način rasporede svoje vrijeme i usmjere život u skladu s naučenim. Moramo tragati za znanjem, jer ono je svjetlo i uputa svakom čovjeku, a neznanje je tmina i tama u kojoj lahko možemo zalutati. Naša ulema i dalje ostavlja znanje kojim se drugi koriste. Stečeno znanje uzdiže polaznike mekteba. Oni koji su okićeni tako stečenim znanjem pomagat će islam, džemat, porodicu, Islamsku zajednicu. Naši preci su svoje znanje pretakali u život i na taj način svjedočili iman – vjerovanje i znanje koje su posjedovali.

Završit ću ovu hutbu kur'anskom dovom: „Gospodaru naš, podari nam u ženama našim i djeci našoj radost i učini da se čestiti na nas ugledaju!“ / Al-Furqan, 74/

// Hafiz Maid-ef. Ibrahimović, Preporod.ba

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

Uči o svojoj:
vjeri
odgoju i kulturi

Mekteb 2022

upiši se...

ABC

Za više informacija javite se džematskom imamu!

FACEBOOK

You Tube

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA
U ŠVEDSKOJ

IZBUS

Media centar
Islamske zajednice u BiH

Radio

Novina

Agencija

Portal

Produkcija

WWW.IZB.SE

islam.ba

BILTEN

Informativne novine
Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj

GLAVNI UREDNIK

Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK

Nezir-ef. Špiodić

E-MAIL:

bilten@izb.se

WEB:

www.izb.se

IZDAVAČ:

Islamska zajednica Bošnjaka u
Švedskoj

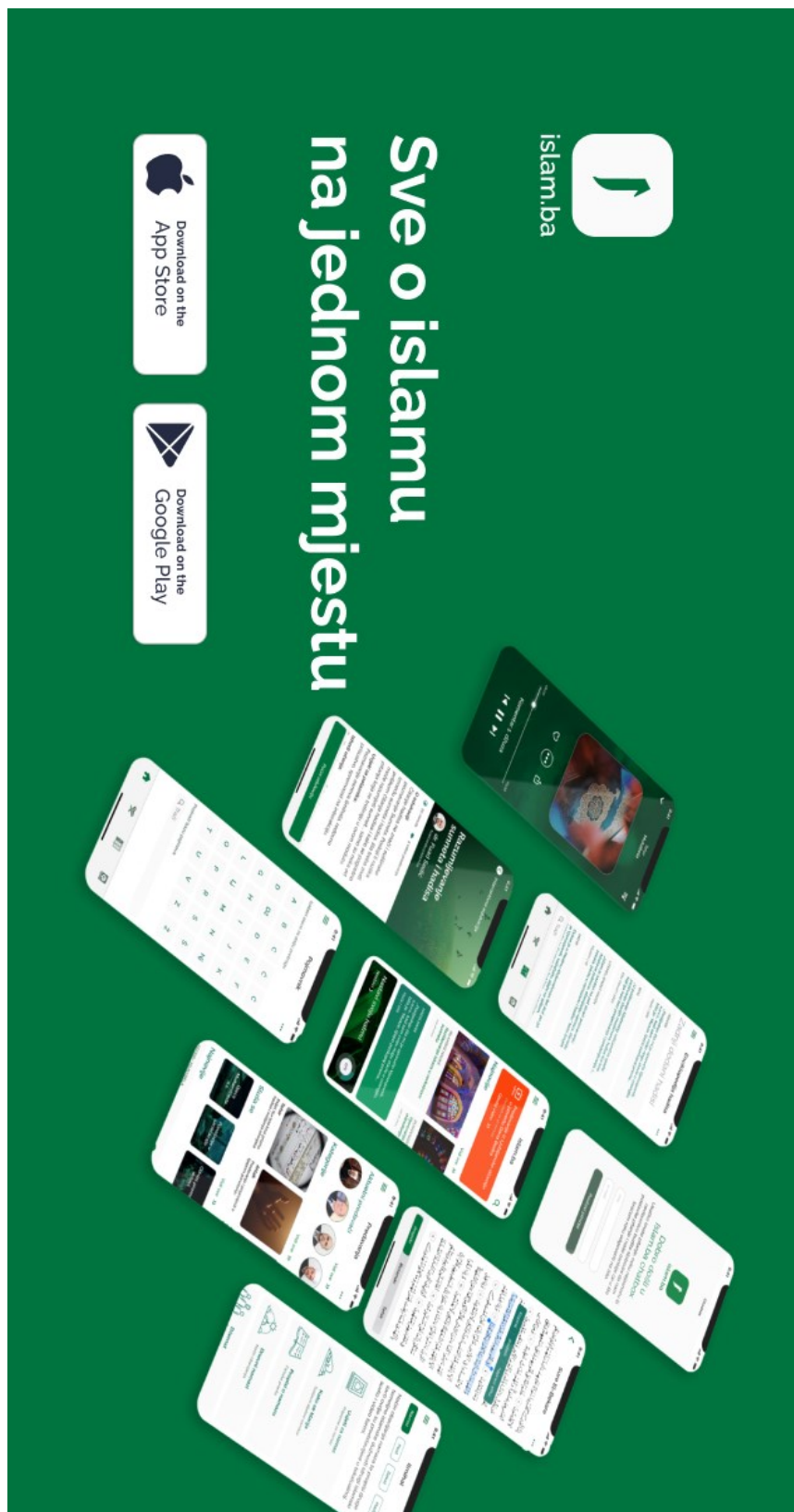
SEKRETARIJAT

Mail: kontakt@izb.se

Tel: 0520-49 90 64

Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen 10,
461 53 Trollhättan

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

POZIVA U

MEKTEB

KUR'AN

LJEPOTA

BUDUĆNOST

ISLAM

SIGURNOST

ZEKAT

DŽEMAT

SELAM

DŽAMIJA

HADŽ

NAMAZ

POST

ODRASTANJE

RADOST

ZAŠTITA

ODGOJ

ILMIHAL

RAZUMIJEVANJE

SREĆA

ZADOVOLJSTVO

DOVA

MILOST

ZNANJE

Učimo i rastemo zajedno.

DJETINJSTVO

POVJERENJE

MORAL

ZAHVALNOST

SADAKA

MUDROST

ISKRENOST

NAPREDAK

PRIJATELJSTVO

USTRAJNOST

PLEMENITOST

SNAGA

VJERA